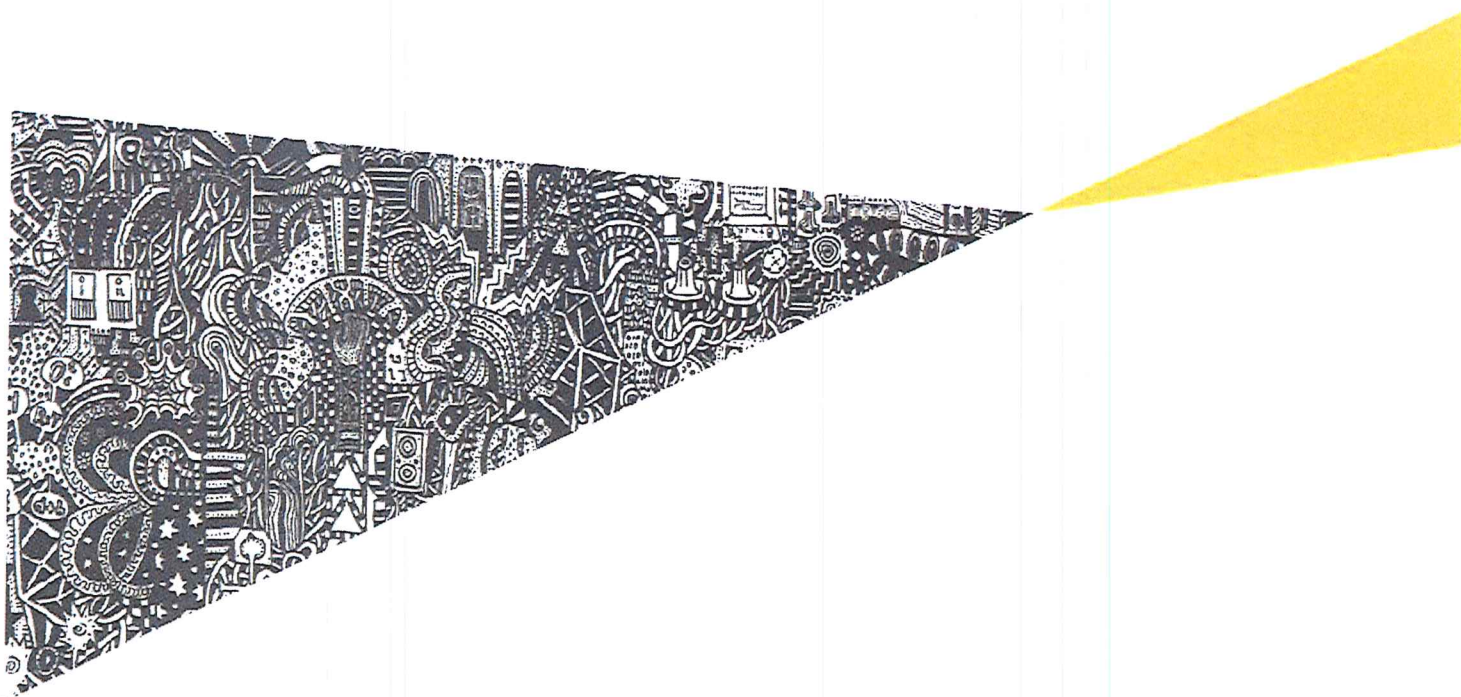


**TIMRÅ KOMMUN**  
Kommunledningskontoret  
2018 -03- 19  
Dnr.  Dpl.

# Medelpads räddningstjänstförbund

Granskning av årsredovisning 2017



## INNEHÅLLSFÖRTECKNING

<b>1</b>	<b>Sammanfattning</b> .....	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Inledning</b> .....	<b>4</b>
<b>3</b>	<b>Syftet med granskningen</b> .....	<b>4</b>
<b>4</b>	<b>Granskningens omfattning</b> .....	<b>5</b>
<b>5</b>	<b>Rättvisande räkenskaper</b> .....	<b>6</b>
5.1	Bokslutsprocessen.....	6
5.2	Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer .....	6
<b>6</b>	<b>Förbundets ekonomiska resultat och ställning</b> .....	<b>7</b>
6.1	Förvaltningsberättelse.....	8
6.2	Finansiella rapporter och noter .....	10
<b>7</b>	<b>Bedömning och rekommendationer</b> .....	<b>16</b>
7.1	Rekommendationer .....	16

## 1 Sammanfattning

I denna rapport redogör vi för våra iakttagelser och synpunkter från granskningen av Medelpads Räddningstjänstförbunds bokslut och årsredovisning för 2017.

Vid granskningen har inga väsentliga felaktigheter eller avvikelser från gällande lagstiftning eller från god redovisningssed noterats. Dock bör det noteras att komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar ska tillämpas av kommunalförbund från och med 2014. Medelpads räddningstjänstförbund har inte påbörjat detta arbete, men avser att genomföra detta under 2018.

Med undantag för ovanstående är det vår bedömning att årsredovisningen är, i allt väsentligt, upprättad enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, så som den definieras av Rådet för kommunal redovisning.

De mest väsentliga slutsatserna i 2017 års granskning sammanfattas enligt följande:

- ▶ Vad gäller förbundets bokslutsprocess, har vi noterat brister i den leverans av tjänster kopplade till bokslutet som Servicecenter vid Sundsvalls kommun skulle ha gjort till Medelpads Räddningstjänstförbund. Vid granskningens påbörjande har vi inte erhållit kompletta underlag till stora delar av balansräkningens poster. Det var överenskommet att leveransen skulle ha gjorts till påbörjandet av granskningen. Förbundsledningen bör tillse att förbättringar i bokslutsprocessen vidtas för förbundet.
- ▶ Årsredovisningen ger läsaren en tillräcklig bild av förbundets verksamhet och ekonomi, men med behov av vissa, under avsnitt 7 Bedömning och rekommendationer, beskrivna förbättringar.
- ▶ Vad gäller verksamhetsmålen visar vår analys att 96% av målen uppnås och att 4 % av målen delvis. Vår bedömning är att verksamhetsmålen till största delen uppnås, men att måluppfyllelsen kan förbättras något.
- ▶ Vår bedömning är att god ekonomisk hushållning endast delvis nås. I årsredovisningen lämnas ingen bedömning av om god ekonomisk hushållning nås.
- ▶ Då förbundets finansiella mål delvis uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning.
- ▶ Balanskravsresultatet såsom det framgår av årsredovisningen är positivt för 2017.
- ▶ Förutom att det saknas en rubrik benämnd förbundets framtida utveckling, bedöms förvaltningsberättelsen ge en tillräcklig bild av förbundets verksamhet, ekonomi och finansiella situation.
- ▶ Årsredovisningen bedöms i allt väsentligt uppfylla kravet på rättvisande räkenskaper

Våra lämnade rekommendationer till förbättringar framgår av avsnitt 7 nedan.

## 2 Inledning

Vi har på uppdrag av revisorerna i Medelpads Räddningstjänstförbund (MRF) granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Revisorerna i förbundet skall granska årsredovisningen och lämna en revisionsberättelse för räkenskapsåret. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Lagen ställer krav på att budgeten ska innehålla finansiella mål samt mål och riktlinjer för verksamheten. Målen ska ha bäring på fullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning för förbundet. Målen ska utvärderas och redovisas i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Vår rapport innehåller iakttagelser från bokslutsgranskningen med avseende på väsentliga poster, och för övriga poster endast om det ansetts nödvändigt mot bakgrund av gjorda noteringar, i samband med granskningsarbetet. Alla belopp är angivna i miljoner kronor (mkr) om inte annat anges.

## 3 Syftet med granskningen

Granskningens syfte är att pröva om årsredovisningen är upprättad i enlighet med den kommunala redovisningslagen (KRL), att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ställning samt att beskrivningen av verksamhetens resultat/måluppfyllelse är tillfyllest.

Med rättvisande bild avses bland annat:

- att tillgångar och skulder existerar och avser kommunalförbundet,
- att tillgångar och skulder värderats och klassificerats rätt,
- att förbundets samtliga tillgångar och skulder medtagits,
- att inkomster och utgifter i allt väsentligt periodiserats korrekt, d.v.s. avser verksamhetsåret.

## 4 Granskningens omfattning

Revisionen har utförts i enlighet med kommunallag, kommunala redovisningslagen, god revisionssed för kommunal verksamhet, samt förbundets regler och anvisningar avseende upprättande av bokslut.

Vår granskning av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Ekonomisk redovisning, med fokus på
  - Resultaträkning
  - Balansräkning
  - Tilläggsupplysningar presenterade i notform
  - Kassaflödesanalys

Granskningen av årsredovisningen har inriktats mot väsentliga poster och avvikelser samt omfattar även bedömning av förbundets ekonomiska ställning och utveckling. Vi har även granskat att kommunen beaktat ny lagstiftning och nya redovisningsprinciper i förekommande fall. Granskningen omfattar såväl analytisk granskning som substansgranskning av verifierande underlag.

## 5 Rättvisande räkenskaper

En förutsättning för att kunna bedöma om en ekonomi är i balans är rättvisande räkenskaper. Årsbokslutet skall upprättas enligt god kommunal redovisningssed. Detta medför krav på bokslutsprocessen att rutinerna anpassas så att det är möjligt att få fram uppgifter till årsbokslutet.

### 5.1 Bokslutsprocessen

Förbundet köper tjänster kopplade till löpande redovisning, avstämningar och bokslut av Servicecenter vid Sundsvalls kommun. Förbundets egen organisation för bokslutsarbetet innebär att det finns en person dedikerad till detta område och som ska ha den totala överblicken.

Vid granskningens påbörjande hos Servicecenter har vi inte erhållit kompletta underlag till stora delar av balansräkningens poster. Efter dialog och påminnelser har kompletteringar gjorts.

Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att kvaliteten på presenterade underlag är förbättrad från föregående års bokslut, men fortsatt finns brister.

Vår granskning av resultat- och balansräkning kommenteras i avsnitt 6.2 nedan.

**Vår bedömning** – Vår samlade bedömning efter utförd granskning är att förbundet bedöms ha en tillräcklig bokslutsprocess för årsbokslutet. Dokumentationen och kvaliteten i bokslutet bedöms vara av tillräcklig kvalitet, men med möjlighet till förbättringar.

### 5.2 Förändrade redovisningsprinciper och efterföljsamhet av riktlinjer

Bokföring och redovisning skall fullgöras enligt god redovisningssed. Till god sed hör att följa rekommendationer som ges av normgivande organ, i detta fall RKR. Om man avviker från dessa skall upplysning om detta och skälen för avvikelsen anges. I RKR 11:4 Materiella anläggningstillgångar föreskrivs hur komponentavskrivning ska genomföras och rekommendationen gäller från räkenskapsåret 2014.

Förbundet har i årsredovisningen för 2017 kommenterat att planen är att gå över till komponentavskrivningar under 2018.

## 6 Förbundets ekonomiska resultat och ställning

Nedan redovisas ett antal nyckeltal för Medelpads Räddningstjänstförbund.

Nyckeltal	2017	2016	2015
Nettokostnad i relation till bidrag från medlemskommuner	0,99	0,98	0,99
Årets resultat, tkr	1 236	2 067	758
Eget kapital, tkr	31 119	29 883	27 816
Investeringar, tkr	8 925	5 510	5 854
Soliditet 1.) (%)	16,8 %	16,6%	15,2%
Soliditet 2.) (%)	13,6 %	13,3%	11,9%

Soliditet 1: exklusive ansvarsförbindelser för pensioner  
Soliditet 2: inklusive totalt pensionsåtagande

Medelpads Räddningstjänstförbund redovisar för 2017 ett positivt resultat uppgående till 1 236 tkr (f å 2 067 tkr), vilket överstiger budget med ca 700 tkr.

I förbundets analys av budgetutfallet i årsredovisning beskrivs budgetavvikelsen bero på avtal med MSB (286 tkr), externa utbildningar (170 tkr), SMC övriga intäkter tjänster för bärhjälp åt Region Västernorrland (363 tkr) samt sanering vägbanor (173 tkr).

Det positiva resultatet gör att balanskravet för året är uppfyllt och det finns inga underskott att återställa från tidigare år. För kommentarer kring balanskravet se avsnitt 6.2 nedan.

Verksamhetens nettokostnad understiger budget med 2 015 tkr. Detta härrör sig till största del av att det finns poster som inte är budgeterade. Till exempel löneökning samt medlemsbidragen för pensionsskulder och då är det främst personalkostnader som saknar budget. Detta är en brist ur ett styrningsperspektiv.

Ett vanligt nyckeltal för att bedöma det ekonomiska läget är verksamhetens nettokostnader i relation till bidrag från medlemmarna. Om måttet överstiger 100 % måste den löpande verksamheten finansieras på annat sätt än genom dessa medlemsintäkter, t.ex. genom försäljning av tillgångar. För räddningstjänstförbundet uppgår detta nyckeltal år 2017 till 99 % (f g år 98 %). Detta innebär att medlemsintäkterna år 2017 klarar av att finansiera den löpande driften i förbundets olika verksamheter.

Medelpads Räddningstjänstförbunds soliditet har ökat något i jämförelse med tidigare år. När hänsyn tas till pensionsförpliktelser, vilket torde vara naturligt då dessa pensionsåtaganden i praktiken utgör en skuld för förbundet, uppgår soliditeten endast till 13,6 %, vilket är en mindre förbättring jämfört med fjolåret. Förbättringen hänför sig främst till årets positiva resultat, att investeringar kunnat ske utan ny skuldsättning.

**Vår bedömning** – I direktionens årsredovisning beskrivs att förbundet redovisar ett större överskott mot budget än tidigare år. Orsakerna till detta förklaras genom att

många poster ej var budgeterade. Vi rekommenderar att alla kostnader budgeteras samt att direktionen lägger en budget på kontonivå. Detta för att kunna uppnå en bättre styrning över tid samt kunna följa utvecklingen mer detaljerat och mer jämnt mellan åren.

## 6.1 Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska enligt den kommunala redovisningslagen (4 kap.) ge en samlad bild över förbundets utveckling under året samt framtida utveckling. Vidare ska förvaltningsberättelsen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för verksamheten samt ange på vilket sätt ett eventuellt underskott ska regleras.

Kommunalförbundets förvaltningsberättelse och dess olika delar kommenteras kortfattat i följande avsnitt.

### 6.1.1 Uppföljning av direktionens mål för god ekonomisk hushållning

#### *Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning*

Totalt har förbundet 46 uppställda verksamhetsmål för 2017. Vid verksamhetsårets slut bedömer vi 44 av dem vara uppfyllda och 2 delvis uppfyllda. Förbundets verksamhetsmål redovisas utifrån de fyra övergripande områdena räddning, förebyggande, verksamhetsstöd och verksamhetsledning.

Tabell 1 – måluppfyllelse utifrån verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Utfall för helåret - uppfyllda mål	Utfall för helåret - delvis uppfyllda mål	Utfall för helåret - ej uppfyllda mål
Räddning	7	2	
Förebyggande	23		
Verksamhetsstöd	9		
Verksamhetsledning	5		
Summa	44	2	0
Andel av totala antalet mål (%)	(96%)	(4%)	(0%)

Inom verksamhetsområdena räddning bedömer vi två mål som delvis uppfyllda; *Räddningstjänsten ska ha förmåga att skapa lägesbild och besluta om rätt prioriteringar samt målet Statistik från prioriterade olycksområden enligt handlingsprogrammet.*

Vår sammanställning visar att 96% av målen är uppfyllda och 4% av målen är delvis uppfyllda. Vår bedömning är att måluppfyllelsen för verksamheten är god.



### Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål om ett resultat på 2 % av omsättningen sett i ett treårsperspektiv bedöms av förbundet vara ett viktigt mål för att bedöma god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen beskrivs de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning och utfallet för dessa för år 2017 under stycket uppsatta mål för god ekonomisk hushållning samt måluppfyllelse.

Fullmäktiges finansiella mål är att:

- Resultatet ska uppgå till >2% av omsättningen över en treårsperiod
- Prognosavvikelsen ska vara <1%

Årets redovisade resultat för förbundet om 1 236 tkr uppfyller, tillsammans med föregående två års resultat, inte direktionens mål om ett utfall på 2 % av omsättningen i ett treårsperspektiv, se tabell 2 nedan.

Enligt årsredovisningen nås fullmäktiges mål att prognosavvikelsen ska vara < 1%, då utfallet är 0%. Detta på grund av att den prognos som lämnades i delårsrapporten per 31 augusti 2017 uppgick till 0 tkr. Det faktiska utfallet i kronor avviker med ca 1,2 mkr mot lämnad prognos, men då prognosen var noll blir relationstalet 0%.

Tabell 2 – Måluppfyllelse finansiella mål

	Mål	Lämnad prognos 2017-08-31	2017	2016	2015	Treårssnitt
Omsättning <sup>1</sup>			135 994	123 053	125 550	128 199
Resultat		0	1 236	2 067	758	1 353
<b>Resultat/omsättning</b>	<b>&gt;2%</b>		0,9 %	1,7%	0,6%	<b>1,1%</b>
<b>Prognosavvikelse</b>	<b>&lt;1%</b>		<b>0%</b>			

Då förbundets resultatmål inte uppnås för 2017, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning.

#### 6.1.2 Bedömning

Det sätt som förbundet valt att presentera måluppfyllelsen på beskriver årets utfall. De beskrivningar och analyser som presenteras ger läsaren en tillräcklig bild av verksamheten som bedrivits under 2017.

Då förbundets finansiella mål delvis uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning.

Den uppföljning av måluppfyllelsen som ska göras i förvaltningsberättelsen, omfattar såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen i förvaltningsberättelsen. Denna bör samlas under en egen rubrik kallad måluppföljning.

<sup>1</sup> Verksamhetens intäkter samt bidrag från medlemskommunerna

Vår sammanställning av utfallet för verksamhetsmålen såsom de redovisas i årsredovisningen visar att 96% av verksamhetsmålen är uppfyllda samt att 4% av målen är delvis uppfyllda.

Vår bedömning av måluppfyllelsen för verksamheten är att den är tillräcklig men kan förbättras något.

### **6.1.3 Avdelningarnas verksamhet, personal, statistik**

Avsnitten beskriver verbalt de olika avdelningarnas verksamhet, statistik kring verksamheten över tid, personalfrågor såsom sjukfrånvaro, hälsovård, rekryteringsfrågor och bemanning på ett tillräckligt sätt.

## **6.2 Finansiella rapporter och noter**

Avsnittet rörande finansiella rapporter och noter innehåller delarna:

- Resultaträkning
- Kassaflödesrapport (enligt RKR 16.2 Redovisning av kassaflöden bör den heta kassaflödesanalys)
- Balansräkning
- Noter
- Redovisningsprinciper

Vid vår granskning har vi noterat att det som i årsredovisningen benämns kassaflödesrapport, enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR 16.2 Redovisning av kassaflöden, bör benämnas kassaflödesanalys.

Enligt KRL 5 kap 6§ ska det för varje post eller delpost i resultat- och balansräkningen anges belopp för närmast föregående räkenskapsår/balansdag. Uppställningen framgår av KRL. Vid vår granskning har vi dock återigen noterat att uppgifter även för året före jämförelseåret anges, vilket inte är korrekt.

KRL föreskriver att en redovisning ska göras i förvaltningsberättelsen hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten; en s.k. driftsredovisning lämnas i förvaltningsberättelsen. Denna ska innehålla en översikt över de senaste tre åren, budget, budgetavvikelse och avvikelse mot fjolåret för den verksamhet som bedrivits. Detta innebär att den ska summera till verksamhetens nettokostnad.

Vid vår granskning har vi noterat att angivna belopp i den beskrivande texten kring verksamhetens kostnader inte överensstämmer med beskrivna belopp i resultaträkningen. I texten beskrivs de uppgå till 37 300 tkr medan verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen uppgår till 129 600 tkr.s

I delårsrapporten beskrivs även att en post på 596 tkr avseende löneskatt har bokats bort. Beskrivningen innefattar dock inte orsaken till bortbokning och inte heller konkret att den ökar resultatet med motsvarande belopp.

Redovisat belopp av verksamhetens intäkter är 135 900 tkr enligt förvaltningsberättelsen. Enligt resultaträkningen uppgår de till 22 600 tkr. Verksamhetens intäkter stämmer således inte mot resultaträkningen och detta gäller även jämförelsesiffran för 2016. Enligt KRL skiljer man på verksamhetens intäkter och bidrag från medlemskommunerna.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en tydlig beskrivning av budgetavvikelsen för året. I detta ska de större avvikelserna förklaras. Att enbart lämna exempel är inte tillräckligt, utan en övergripande förklaring av budgetavvikelser ska göras tillsammans med en analys av avvikelser mot fjolåret.

**Vår bedömning** – Mot bakgrund av våra noteringar ovan, är vår bedömning att förvaltningsberättelsen är tillräcklig, men med förbättringsåtgärder vad gäller beskrivningar av årets utfall mot budget samt driftsredovisning. Vi har noterat att det i förvaltningsberättelsen saknas ett avsnitt benämnt förväntad framtida utveckling samt att driftsredovisning och resultaträkning inte fullt ut är kompletta. Vi kan konstatera att beskrivningen av framtida utveckling görs, men att rubriksättningen bör förtydligas.

Förutom att det saknas ett avsnitt benämnt förbundets förväntade utveckling samt att uppställningen av driftsredovisningen inte fullt ut följer god redovisningssed, bedöms förvaltningsberättelsen i allt väsentligt uppfylla de krav som ställs enligt lagstiftning samt god redovisningssed för kommunalförbund. Detta bör åtgärdas till kommande år.

Förbundets balans- och resultaträkningar bör ändras så att de fullt ut efterlever vad KRL föreskriver, utifrån vad som beskrivits ovan.

### 6.2.1 Resultaträkningen

Nedan redogörs för våra iakttagelser i samband med granskningen av kommunalförbundets resultaträkning.

Medelpads Räddningstjänstförbund resultaträkning			
Resultaträkning (mkr)	Budget 2017	2017-01-01 - 2017-12-31	2016-01-01 - 2016-12-31
Verksamhetens intäkter	13,7	22,6	17,2
Verksamhetens kostnader	- 123,5	-129,6	- 116,3
Avskrivningar	- 4,4	-5,1	- 4,7
<b>Verksamhetens nettokostnader</b>	<b>- 114,1</b>	<b>-112,2</b>	<b>- 103,8</b>
Bidrag från medlemskommuner	114,7	113,4	105,9
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
<b>Resultat före extraordinära poster</b>	<b>0,5</b>	<b>1,2</b>	<b>2,1</b>
Extraordinära poster	0	0	0
<b>Årets resultat</b>	<b>0,5</b>	<b>1,2</b>	<b>2,1</b>

#### Verksamhetens intäkter

Förbundets intäkter från verksamheten har ökat med 31 % från föregående år men är trots detta 39 % högre än budget. Avvikelsen förklaras i årsredovisningen under avsnitten uppsatta mål för god ekonomisk hushållning samt måluppfyllelse och beror på avtal med MSB motsvarande 286 tkr, övriga intäkter motsvarande 363 tkr, externa utbildningar motsvarande 170 tkr samt sanering vägbana 173 tkr.

#### Verksamhetens kostnader och avskrivningar

Kostnader för avskrivningar uppgår till 5 121 tkr jämfört med 4 741 tkr år 2016, där ökningen är en följd av årets aktiveringar av färdigställda investeringar. Personalkostnaderna har ökat med ca 4 % från föregående och uppgår till 64 081 tkr (föregående år 61 692 tkr)

**Vår bedömning** – Efter genomförda granskningsåtgärder kopplade till både intäkter och kostnader är det vår bedömning att förbundets resultaträkning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunalförbundets intäkter och kostnader.

### 6.2.2 Balansräkning

Balansräkningen har granskats utifrån följsamhet till Lagen om kommunal redovisning, givna rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning samt i enlighet med god redovisningssed för kommunal verksamhet.

Vidare har på sedvanligt sätt respektive balanspost avstämts mot bokslutsdokumentation och underbilagor. Genom stickprov samt avstämning mot

sidoordnade system har kontroll skett att posterna värderats och periodiserats på ett korrekt sätt.

<b>Medelpads Räddningstjänstförbund balansräkning år 2017</b>		
<b>TILLGÅNGAR (mkr)</b>	<b>2017-12-31</b>	<b>2016-12-31</b>
<b>Anläggningstillgångar</b>		
Byggnader och mark	0,5	0,5
Pågående investeringar	5,3	5,5
Maskiner och inventarier	33,7	29,6
<b>Finansiella anläggningstillgångar</b>		
Fordran pensionsavsättning medlemskommunerna	69,4	66,9
Värdepapper, andelar samt aktier	0	0
Långfristiga fordringar	0	0
<b>Summa anläggningstillgångar</b>	<b>108,9</b>	<b>102,4</b>
<b>Omsättningstillgångar</b>		
Kortfristiga fordringar	69,6	64,7
Kortfristiga placeringar	0	0
Kassa och bank	6,9	13,2
<b>Summa omsättningstillgångar</b>	<b>76,5</b>	<b>77,9</b>
<b>SUMMA TILLGÅNGAR</b>	<b>185,4</b>	<b>180,3</b>
<b>EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER (mkr)</b>	<b>2017-12-31</b>	<b>2016-12-31</b>
<b>Eget kapital</b>	<b>31,1</b>	<b>29,9</b>
Varav årets resultat	1,2	2,1
<b>Avsättningar</b>		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	79,8	77,3
<b>Långfristiga skulder</b>		
Lån	0	0
Periodiserade investeringsbidrag	0	0
<b>Kortfristiga skulder</b>		
Kortfristiga skulder	74,5	73,1
<b>Summa skulder</b>	<b>74,4</b>	<b>73,1</b>
<b>SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER</b>	<b>185,4</b>	<b>180,3</b>
<b>Ansvarsförbindelser</b>		
Pensioner intjänade före 1998	42,2	44,3
Löneskatt på ovanstående	10,3	10,8
<b>Summa ansvarsförbindelser</b>	<b>52,5</b>	<b>55,1</b>

Nedan redogörs för våra iakttagelser i samband med granskningen av kommunalförbundets balansräkning.

#### **Materiella anläggningstillgångar och pågående projekt**

Årets investeringsvolym uppgår till 9 072 tkr, och den enskilt största investeringen var inköp av ett nytt höjdfordon till Sundsvall för 5 400 tkr.

Pågående investeringar har stickprovsvis granskats mot underlag utan anmärkning..

Avskrivningar har kontrollberäknats stickprovsvis utan noteringar.

Enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR 11.4 Materiella anläggningstillgångar, ska kommunalförbund från och med 2014 tillämpa komponentavskrivningar. Förbundet tillämpar i dagsläget ej komponentavskrivningar, vilket kommenteras i avsnittet redovisningsprinciper i årsredovisningen. Detta innebär en avvikelse från rekommendation RKR 11.4. Enligt uppgift från förbundet avser man att införa komponentavskrivningar under 2018. Revisionen avser att följa detta i samband med granskning av räkenskaper för 2018.

#### **Finansiella anläggningstillgångar**

Finansiella anläggningstillgångar ökat under året med ca 2,5 mkr och består i en fordran på medlemskommunerna avseende pensionsavsättning.

#### **Kortfristiga fordringar**

Förändringen i förbundets kortfristiga fordringar består främst i en ökning på förbundets kundfordringar, främst till följd av årets högre intäkter. Vår granskning av kortfristiga fordringar har inte föranlett några noteringar.

#### **Eget kapital**

Årets förändring av eget kapital (1 236tkr) är hänförligt till årets resultat.

#### **Avsättningar**

Avsättning för pensioner sker i enlighet med Lagen om kommunal redovisning, vilket innebär att i förbundets balansräkning redovisas endast pensionsrätt intjänad efter 1998. Utgående saldon har stämts av mot specifikation från KPA utan anmärkning. Tidigare intjänade pensionsåtaganden (till och med 1998) redovisas som ansvarsförbindelse, i enlighet med vad kommunallagen föreskriver.

Medelpads Räddningstjänstförbunds totala pensionsåtagande (avsättningar för pensioner, ansvarsförbindelser samt löneskatt) uppgår till 132,3 mkr. Det är viktigt ur risksynpunkt att beakta även den del av pensionskulden som redovisas som ansvarsförbindelse, då finansiering av denna ska ske i framtiden.

I förbundets årsredovisning framgår ej aktualiseringsgraden i förbundets pensionsberäkningar. I RKR 17.1 framgår att den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar ska framgå. Aktualiseringsgraden innebär att angiven % av de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av förbundets pensionsåtagande är uppdaterade fullt ut. En låg aktualiseringsgrad kan innebära en viss risk då inte all information ingår i beräkningarna. Med grund i den risk en låg aktualiseringsgrad kan innebära och

kravet från RKR att i årsredovisning lämna upplysning i frågan bör förbundet lämna sådan upplysning.

Redovisad avsättning för pensioner inklusive löneskatt är avstämd mot underlag från KPA utan anmärkning.

#### **Kortfristiga skulder**

Kortfristiga skulder utgörs av leverantörsskulder, personalrelaterade skulder så som semesterlöneskulder, momsskulder samt interimsskulder. Förändringen i förbundets kortfristiga skulder består främst av högre förutbetalda intäkter och lägre leverantörsskulder jämfört med föregående år.

Större poster har granskats mot verifierande underlag. Granskningen har inte föranlett några anmärkningar.

**Vår bedömning** - balansräkningen ger en, i allt väsentligt, rättvisande bild av kommunalförbundets ekonomiska ställning per 2017-12-31.

#### **6.2.3 Kassaflödesanalys**

Vi har granskat att kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

**Vår bedömning** - Förbundets kassaflödesanalys är upprättad i enlighet med övriga delar av årsredovisningen och ger en korrekt bild av likviditetsflöden under året. Vid vår granskning har vi noterat att det som i årsredovisningen benämns kassaflödesrapport, bör benämnas kassaflödesanalys enligt RKR 16.2.

## 7 Bedömning och rekommendationer

Med undantag för komponentavskrivningar är det vår bedömning att årsredovisningen är, i allt väsentligt, upprättad enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed, så som den definieras av Rådet för kommunal redovisning.

Vi bedömer att den beskrivning av måluppfyllelsen som görs i årsredovisningen ger läsaren en tillräcklig bild av verksamheten som bedrivits under 2017. Då förbundets finansiella mål delvis uppnås, bedöms förbundet ha en svag måluppfyllelse för de finansiella målen med bäring på god ekonomisk hushållning. Vår sammanställning av utfallet för verksamhetsmålen såsom de redovisas i årsredovisningen visar att 96% av verksamhetsmålen är uppfyllda samt att 4% av målen är delvis uppfyllda. Vår bedömning av måluppfyllelsen för verksamheten är att den är tillräcklig, men kan förbättras något.

### 7.1 Rekommendationer

Våra rekommendationer till förbättringar är att direktionen tillser att:

- ytterligare utveckla och kvalitetssäkra bokslutsprocessen så att tillräckliga underlag finns framtagna enligt fastställd tidplan.
- se över lämnade upplysningar i årsredovisningen vad gäller
  - att lämnad driftsredovisning inte fullt ut uppfyller vad som föreskrivs i KRL utifrån vad som beskrivs i avsnitt 6.2 ovan.
  - Att utveckla avsnittet finansiell analys vad gäller beskrivning av årets utfall mot budget, såsom beskrivs i avsnitt 6.2 ovan.
  - förbundets operationella och finansiella leasingavtal och hyresavtal(saknas beskrivning av dessa)
  - pensionsförpliktelser vad gäller aktualiseringsgrad och utveckling från föregående år
- Att prioritera att införa komponentredovisning av materiella anläggningstillgångar i enlighet med gällande redovisningsregler. Enligt uppgift pågår ett arbete för att införa detta under första kvartalet 2018.
- Att budgetera alla kostnader och intäkter i förbundet. Idag budgeteras exempelvis inte löneökningar och medlemsbidrag för täckande av pensionskostnader. Detta är en brist ur ett styrningsperspektiv. Vi har erfarit att detta åtgärdats i 2018 års budget.
- Att justera resultat- och balansräkningar så att de fullt ut följer uppställningen i KRL utifrån vad som beskrivs i avsnitt 6.2 ovan.
- Att stärka måluppfyllelsen för uppsatta finansiella mål med bäring på god ekonomisk hushållning.

Sundsvall den 15 mars 2018



Malin Westerberg Blom  
Certifierad kommunal revisor  
Auktoriserad revisor



Marie Lundin